

Delavska PRAVICA

GLASILO KRŠČANSKEGA DELOVNEGA LJUDSTVA

Čudovite razmere

Čudovito je današnje človeštvo. Kljub vsej prosveti in izobrazbi je razdeljeno na razne nazore, ki se strinjajo v eni sami točki: gospostvo nad preprostim delovnim ljudstvom — prav vseeno, po kateri poti. Če je kdo strgal na šolskih klopih par hlač, pa že hoče biti zapovednik delovnemu ljudstvu. Za moralo in koristi ljudstva se ne govori, zaradi tega tudi nihče ne bo dobil sivih las. Nezadostno upoštevanje in izvrševanje zakonov delavskega varstva bi bila kmalu zasluga. Poštenje in dobri značaji nimajo kredita. Zavodništvo in podkupovanje je postalo v nekaterih krogih že častna zadeva. Moderno poštenje obstoji v obrekovanju, sumničanju, zavijanju resnice in v najbolj odurni laži. Če ne znaš ali nočeš lagati, si za nič! Poštenih mož je zelo malo, hinavcev in klevetnikov pa kar polne koše. Krščansko načelo ljubezni do bližnjega se malo upošteva, veliko bolj so privlačne maskare in razne norije. Za mizo se pase osobnost, samoljubje, prevzetnost in zaničevanje revnejših ljudi. Nekateri petičniki hočejo imeti v rokah vse pravice, dobrine in svobodo. Ti ljudje polnijo vse za odeduško ljudstva namenjene ustanove in lokale. Njih delo je v špekulaciji materiala za svoje blagajne. Že prerok Jeremija pravi: »Oni so debeli, se svetijo, oni prekoračijo zlo. Ne ustvarjajo pravice in zadevo sirot ne izvedejo srečno; tudi ne dajo pravice revežem. Kakor kletka polna ptičev, tako so njih domovi polni prevar, po katerih so postali bogati.« (Jer. 5.) Tako je Jeremija tožil o svojih judovskih rojakih. Ali ne velja ta tožba tudi za ves današnji kapitalistični svet?

Nešetokrat se slišijo besede, seveda od »boljših« ljudi: »Revež je sam kriv svojega položaja.« Take besede so sicer zelo poceni, obenem pa tudi redko resnične. Se dobijo tudi zapravljivci. Toda noben pravi delavec še ni zapravil graščin in velikih gruntov.

Delavstvo bi v današnjih časih — po mišljenju mogočnikov in njihovih frakonoscev — ne smelo imeti lastnih svobodnih združenj, ki se borijo za življenje in moralo. Kaj bi rekel pokojni dr. Janez Evangelist Krek k temu vprašanju, če bi še živel? On, ki je o priliki nekega govora v dunajskem parlamentu izjavil: »Ko bo šlo za izpremembo družabno gospodarskega reda, se bomo obrnili na vas.« (Pokazal je na dr. Redlicha, nemškega naprednjaka, in na socialne demokrate. Tozadevni stenografski zapisnik sem izročil poslanca g. Dolencu.)

Tako je pokojni dr. Krek gledal v bodočnost, dobro vedoč, da bo krščanstvo v svobodi močnejše kakor druge sile. S tem je Krek pokazal, da bomo kristjani zmagovali le, če bomo imeli dovolj svobode. V svobodnem zamahu mora na celi črti zmagati pravičnost in resnica. Seveda je treba tudi protivniku dati svobodo borbe, če hočemo, da bo zmaga res zmaga in ne potvara. A sedanji čas je še zelo daleč od tistega dneva, ko bodo narodi mogli pozdraviti dan potrebne svobode in krščanske zmage pravičnosti, resnice in človekove osebne veljave ob mogočnosti večne božje resnice. Zato je nujno, da se ljudje in še posebno stanovi po svojih poklicih združijo v svobodne organizacije in se svobodno bore za versko moralo, s katero je označena tudi borba za vsakdanje življenje, dokler je potrebna.

Jugoslovanska strokovna zveza je za delavstvo lestvica k zmagi krščanske

Cene življenjskih potrebščin in položaj delavstva

Centralno tajništvo Delavskih zbornic v Belgradu je z januarjem 1959 začelo izdajati razmnožena obvestila pod naslovom »Socialna i privredna služba«. V uvodnem članku prinaša daljšo s statističnimi tabelami opremljeno razpravo »Kretanje cena i položaj radnika«.

Mi smo v naši »Delavski pravici« o tem že večkrat pisali in priobčili tudi razne tabele, na podlagi katerih smo ugotovili, da se položaj našega delavstva ne izboljšuje, pač pa prej slabšuje. Do povsem enakih ugotovitev prihaja tudi pisec navedenega članka. Ker so to zelo važne ugotovitve, ki nazorno kažejo (brez vsake tendence in demagogije) položaj delavstva v naši državi, je prav, da jih v izvlečku prednesemo tudi našim sodelavcem in bralcem »Del. pravice«.

Vprašanje življenjskega standarda širokih delavskih množic je bil predmet vsestranskega proučevanja tako od strani centralnega tajništva delavskih zbornic kot zbornic samih. Poleg tega so na tem veliko delale tudi delavske strokovne organizacije in druge gospodarske ustanove. Vse pa so prišle do enega zaključka, da je življenjska raven našega delavstva znatno izpod razmer, kakor so potrebne za zdrav razvoj delavskega stanu.

Od leta 1950. dalje, v katerem je smatrati kot začetek druge gospodarske krize, se povsod po svetu in seveda tudi pri nas, plače delavcem znižujejo. To zniževanje delavskih plač se je ustavilo nekje prej, drugje zopet nekoliko kasneje: v Angliji, Nemčiji in Švedski l. 1954., v CSR in Belgiji l. 1955., na Poljskem l. 1957. Pri nas pa to zniževanje še vedno traja. To pokazujejo uradni podatki SUZORja. Leta 1950. je znašala povprečna zavarovana mezda za vso državo 26.50 din, katere je do leta 1957. v stalnem padanju in je v tem letu znašala 22.71 din, izraženo v odstotkih je padla v teh sedmih letih povprečno zavarovana mezda za 14.49%.

Prav tako je bila v upadanju vse do leta 1956. tudi zaposlitev. L. 1950. je bilo pri SUZORju zavarovanih 651.194 delavcev, l. 1956. pa 616.211, t. j. za 2.57% manj kot l. 1950., šele v letu 1957. se to stanje nekoliko popravi, in sicer je proti letu 1950. več zaposlenih delavcev 48.827 ali 7.75%.

Izguba delavcev na zaslužkih v teku zadnjih 7 let znaša letno eno milijardo dinarjev, skupaj tedaj približno sedem milijard dinarjev.

Padanje članstva SUZORja se je ustavilo že l. 1955. in je vsa leta rastlo do 1957. v katerem je stanje zavarovanega članstva za 8% večje kot v letu 1950. Ves ta pritok delovnih moči je šel v industrije, katere niso dovolj razvite. Zato je s povečanjem števila zavrovanih delavcev rastla tudi brezposelnost. Leta 1954. je bilo pri javnih borzah dela prijavljenih 16.287, a leta 1957. že 29.988 brezposelnih delavcev. Na brezposelnih podporah so JBD izplačale v l. 1954. 11.525.000 din, a leta 1957. 24.780.512 din. Tedaj 118% več, kot v l. 1954.

pravičnosti. Samo slepci in nevedneži, pa tudi lopovi tega ne priznajo.

Vsi pošteti delavci v Jugoslovansko strokovno zvezo! Jože Gostinčar.

Kljub temu, da je število zaposlenih delavcev porastlo, so nominalne delavske mezde vse do l. 1956. v upadanju in so nižje proti letu 1950. za 18.57%. Pri tem je važno ugotoviti, da je v industriji zaposleno veliko število ženske delovne sile, katere je zelo slabo plačana za svoje delo. Povprečna zavarovana plača žensk je znašala l. 1950. 20.86, katere je padla v l. 1957. na 17.89 din.

Vse do leta 1954. so padale tudi cene življenjskih potrebščin. Po l. 1954. je začela naraščati draginja. Ta se je odražala takole: na podlagi minimalnega eksistenčnega indeksa so se življenjske potrebščine za oženjenega delavca (mož, žena, 2 otroka) podražile v Belgradu v času od 1954 do 1958 za 50.82%, v Zagrebu za 24.14%, v Ljubljani 18.60%, v Novem Sadu za 50.8%, v Sarajevu za 56.6% in v Splitu za 17.6%.

To se pravi, da so realne plače delavcev zavarovanih pri SUZORju izračunane na bazi zavarovane mezde v času od 1954 do 1958, to je v času porasta cen življenjskih potrebščin porastle samo za 3.44%, ko mora dela-

vec na drugi strani dati za življenjske potrebščine 18.60% več kot v l. 1954. Kupna moč delavskih zaslužkov je tedaj v l. 1958. proti letu 1954. za 15% manjša.

Člankar zaključuje to zanimivo razpravo z besedami: »Kdor v resnici želi dobro državi in delavskemu stanu, mora pozdraviti vsako iniciativo delavskih socialnih ustanov in delavskih strokovnih organizacij v pravcu, da se dvigne nivo delavskih plač. Zvišati delavske plače pomeni, povečati kupno moč širokih delavskih množic. Nizke plače pa znižujejo kupno moč, ustvarjajo zastoj v prodaji in vodijo v brezposelnost, bolezen, socialno nezadovoljstvo in vse gorje, katero more iz tega izhajati.«

Iz tega tudi sledi, kar smo mi že pred časom ugotovili, da za delavstvo izboljšanje njegovega položaja še ni nastopilo — v tem, da jih nekaj tisoč dobi delo na račun znižanja plač že zaposlenim delavcem, pa gotovo ni rešitev tega perečega vprašanja, niti ne more roditi izboljšanje gospodarskega stanja našega delavstva. J. R.

Nameščenska misel

Nameščenci imajo svoje interese, delavci svoje, se mnogokrat govori. Sliši se celo, da se njihovi interesi križajo in da so nameščenci le orodje v rokah delodajalcev zoper delavce. V resnici je pogosto tako. Toda novi čas kaže smer v stapljanje delavskega in nameščenskega gibanja, saj sta oba v podrejenem položaju. Če je bilo do sedaj med njima križanje, potem tudi že sedaj ni bilo vedno iskati krivde na njuni strani. Razpor med njimi povzročajo zelo velikokrat tretji, tisti, ki imajo interes na tem, da je čim več nesoglasja med njimi. Čeprav se to ne godi direktno, se isti uspeh dosega z indirektnim poseganjem v delavsko in nameščensko organizacijo in moč s tem, da se ustanavljajo organizacije, katerih očetje in voditelji niso delavci ali nameščenci. Delavski in nameščenski imajo te organizacije le naslov, dočim je drugo vse delodajalsko.

To so središča oportunitizma, ker imajo njihovi člani vse drug položaj pri svojih gospodarjih in v javnosti sploh, kot zavedni delavci in nameščenci. V njih se vzgajajo oportunisti, neznačajneži in stremuhi, ki so pripravljani za vsako drobtinico skočiti za vrat svojemu tovarišu ali sočloveku. To jim preide tako v meso in kri, da bodo prej ali slej v iskanju svojih koristi napravili škodo tudi svojim podpirateljem.

Pri taki maloštevilnosti naroda, kot je naš, je tak sistem javnega življenja lahko popolnoma usoden celo za ves narod. Vsak njen ud bi moral biti kot kristal in jeklo. Že zato bi morala biti pozdravljena vsaka akcija za ozdravitev teh razmer.

Govoriti v naših dneh o idealih in značajih je podobno glasu vpijočega v puščavi, ali kljub temu morajo priti časi, ko bo zopet plemenitost, požrtvovalnost in nesebičnost vodilo za organizacijske voditelje. Takih zaključkov ne narekuje sentimentalnost, ampak

čisto enostavna realnost. Strast ne ostane na pol pota, ampak tira svojo žretev do pogina, če je ne rešijo drugi. Delavec in nameščenelec se zavedata njene nevarnosti, zato ji hočeta stopiti v ofenzivo. Znova mora zrasti idealizem, tako da bo vsak javni delavec gledal pred seboj predvsem koristi splošnosti, potem šele svojo korist. Prvi korak k temu je, da vidijo delavci in nameščenci drug v drugem tovariše v boju za skupne visoke cilje, drugi korak pa, da izločujeta vsak iz svoje srede, kar je že okuženega.

Ob razpisu volitev v Pokojninski zavod in pogajanjih za postavitev delegatov se nehoti vsiljujejo taka premissljevanja. V zdravih časih bi bilo nemogoče, da skleneta kompromisno listo ultrakatoliška Zveza združenih nameščencev in zveza ultranacionalističnih »jugoslovenskih« nameščencev. Njihov namen je prozoren. Eni kot drugi so daleč od nameščencev. Pri takem stanju stvari so zanj vsa nameščenska vprašanja že rešena s tem, da sedi nekaj njihovih postavljenih predstavnikov v socialnih ustanovah. Takega postopanja zavedni nameščenci pač ne morejo odobravati, še manj pa sedaj, ko gre za določevanje delegatov v Pokojninski zavod. Pokojninski zavod ni le ustanova za zavarovanje pokojninskih rent, ampak zlasti tudi velika finančna ustanova, ki lahko prinaša nameščencem tudi že pred upokojitvijo velike koristi. Tu mislimo pred vsem na nalaganje razpoložljivega imetja. Ni vse eno, ali se naloži v brezplodne palače ali pa v nameščenske hišice, ki bi se lahko postavljale tako, da bi nameščenci z odplačevanjem lahko postali njihovi lastniki in podobno.

Zato pozdravljamo novo idejo, ki je vstala med nameščenci in ki hoče za volitve v Pokojninski zavod združiti res vse prave in zavedne nameščence, da si izvolijo delegate po svoji volji in svojih težnjah.

Po naših krajih

Vevče

Zadnji čas se je podjetje postavilo na stališče, da bo odpustilo vsako delavko, ki se poroči. Zaradi tega je bila že ena delavka, ki se je te dni poročila, tudi takoj odpuščena. Delavske organizacije so se postavile na stališče, da dokler ni primernih družinskih plač, tako postopanje odklanjajo. Čudna navada je pri naših mogočnikih, da imajo za urejevanje medsebojnih odnosov med delavstvom takoj pri roki primerne ukrepe, dočim med seboj trpijo ali so celo sami z večjimi in boljimi dohodki kot delavci dvojni in še večkratni zaslužkarji. Pri nas je celo taka objestnost, da se merodajni predstavniki z delavskimi zastopniki niti razgovarjati nočejo, ker da je njihovo stališče popolnoma pravilno in neoporečno. Mi smo v načelu za to, da poročena delavka spada v družino, toda družini naj se zagotovi gotova eksistenca. Sklicevanje na tiste delavce, ki svoje družine »preživljajo« s 600—700 din mesečnih dohodkov, ni socialno in ne gospodarsko. Vidi se, da se naši gospodje ne upajo s tem vprašanjem v javnost. Mi pa pravimo, naj se o tem prične javna razprava in postavljamo vzporedno vprašanje družinskih plač ali doklad.

Volitve obratnih zaupnikov so sedaj razpisane za 12. maj. Kakor je pokazal sestanek 5. II. t. l., bo naša skupina izšla iz tega boja kljub zelenim uskom častno. Vsak dan pristopajo k organizaciji novi člani, ker vedo, da ji lahko zaupajo.

V torek 28. II. se je pričel cikel predavanja naše skupine, ki bo trajal do 28. marca. Na njem bodo predavali priznani predavatelji, naši strokovničarji in prijatelji. Predavanja bodo vsak torek in četrtek zvečer ob pol 8 do pol 10 in vsako nedeljo od 9—11 dopoldne v tovarniški jedilnici. Ker sedaj nimamo na razpolago prostora v Prosveti, smo naprosili tovarno za prostor v jedilnici, kar je bilo ugodeno. Za vse zavedne tovariše in tovarišice, predvsem pa za zaupnike bodo ta predavanja silno pomembna. Pri nas imamo dobro socialno zakonodajo, le premalo je delavstva, ki bi jo poznalo in znalo spraviti v življenje. Tudi idejne poglobitve in gospodarskega spoznanja nam je še obilo treba. Celoten spored predavanj bo vsak dobil v predavalnici. Torej proč z malodušnostjo in žrtvujte zopet nekaj za našo izobrazbo in skupnost.

Živimo v času, v katerem je vse, kar slepo ne klone določenemu sistemu, obsojeno, ponižano in oklevetano ne glede na to, ali je to v resnici prav ali ne. Ze s tem, da ima kdo o kaki stvari svojstven pogled, da si največkrat sodniki ne vedo, o čem, je s tem že podpisana sodba kakor za največji pregrešek. Samo mi imamo prav, kar je nam dovoljeno, vam ni in je pogrešno. To je okvir, v katerem živi naša KDM. In prav ta vsestranska borba jo krepi in usposablja za še težje čase. Zato je podprite z obilnim obiskom v Zalogu v nedeljo 5. marca ob 4. uri pri zelo lepi verski predstavi »Župnik cvetočega vinograda«, ki jo priredi KDM iz Sostrega. Igra je zelo lepa in poučna, v borbi med vero in brezverstvom, ki prvo premaga, kot bo zmagala naša ideja.

Begunje

Naš letni občni zbor se je vršil dne 29. januarja. V odbor smo si soglasno izvolili dosedanje delovne in agilne tovariše. Celotno členstvo se je izreklo, da hoče še nadalje vztrajati v krščanski in neodvisni JSZ. Nam se hoče dela in pravice. Mi smo z idejo pri naši JSZ. Nam se hoče tudi svobode in ljubezni. To naj si zapomnijo vsi razdirači, pa tudi janičarji našega gibanja. — Naše razmere in želje smo izročili zastopniku centrale ter jih bo ona kot doslej dosledno reševala. Zato tovariši, pogumno naprej — pravica je na naši strani!

Kresnice

V nedeljo 26. februarja smo imeli zanimiv sestanek. Bivši tajnik Grošel je namreč sklical Birollove delavce iz apnenice in kamnoloma. Kamnolomci so se prejšnji teden deloma organizirali v ZZZ in so upali, da si s tem poravnajo položaj. Grošel nam je na sestanku govoril o svojih intervencijah pri podjetju. Nato je govoril zastopnik centrale JSZ tov. Fajfar in pokazal pogubno pot, ki bi jo šli, če bi

cepili naše vrste. Tudi tisti naši tovariši, ki so se pred nekaj dnevi organizirali pri zelenih, so spoznali, da morajo držati z nami skupaj, če nočejo, da ne uničijo še naših uspehov, ki smo jih s pomočjo JSZ dosegli. Ne maramo prav nobenega vsiljevanja zelenih. Zavedamo se, da je naše mesto edino v JSZ, kjer smo že dosegli uspehe in jih še bomo, če bom ostali organizaciji zvesti. Tako se je sestanek, ki naj bi okrenil naše zelence, končal s prav nasprotnim uspehom, da so namreč tudi naši sodelavci iz kamnoloma sprevideli, da je njih mesto le v JSZ. Kresnice ostanejo tudi vnaprej trdna postojanka JSZ, ki se bo še okrepila s pristopom delavstva iz kamnoloma.

Stahovica

V nedeljo smo imeli členski sestanek gostilni »pri Korlnu«. Zbralo se nas je toliko, da je bil prostor nabit poln. Več tovarišev je prišlo tudi od skupine Črna-Kaolin. Sestanek je otvoril naš predsednik in pozdravil vse navzoče ter v nekaj spodbudnih besedah prosil tovariša Žumra iz Ljubljane, da poda poročilo o položaju JSZ. Tovariš Žumer se je uvodoma spomnil smrtno ponesrečenega tov. Leopolda Žagarja in prosil navzoče, naj ga ohranijo v lepem spominu. V nadaljnjem svojem govoru je prav temeljito razložil pomen in namen strokovne organizacije, predvsem pa JSZ. Omenil je na kratko zadnje dogodke in silne napade na JSZ, ki ne gredo zgolj za tem, da se ne ubije JSZ samo kot organizacijo, ampak tudi delavska zavest, ki je temelj vsake zdrave in uspešne borbe. Po njegovem govoru smo bili vsi mnenja in veseli, da se je razčistilo v naši centrali, ki je srce naše organizacije. Kar je bilo nezdravega, naj se odstrani v prvi vrsti v centrali. Sveža kri, polna poštenosti, iskrenosti in prave delavske zavesti naj se pretaka iz centrale po naših skupinah, da bo naše gibanje, ki ga sami vzdržujemo, res zdravo in plodonosno.

Kranj

Dne 22. februarja 1939 se je vršil občni zbor kranjskega stavbinskega delavstva JSZ. Kot je splošno znano, Kranj v gradbenem pogledu vsako leto močno napreduje in zaposluje mnogo gradbenega delavstva. Ze v mnogih primerih se je pokazala živa potreba, da se v našem kraju to delavstvo organizira. Na tem občnem zboru je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Ciperle Lovro, podpredsednik Lešnik Ferdinand, tajnik Kužnar Simon, blagajnik Močnik Franc, gospodar Bizjak Franc; nadzorstvo: Jenko Jožef, Rozman Jožef, Srebernjak Janez. Razvila se je zanimiva debata, ki je pokazala, kako stvarno zna misliti naše delavstvo, in nas prepričala, da so gradbeni delavci pripravljeni še nadalje voditi borbo Jugoslovanske strokovne zveze do končne zmage. Naš tajnik je ob tej priliki razložil tudi glavne določbe naše kolektivne pogodbe, ki je v veljavi od 15. julija 1938 in bo potekla 31. decembra 1939. Ves odbor s članstvom vred pa je porok, da bo naša skupina napredovala in v polni meri dosegala svoj namen.

Jarše

Članstvo naše strok. skupine tekstilnega delavstva opozarjamo, da se v čim večjem številu udeležijo sestanka, ki se bo vršil v nedeljo 5. marca ob pol 10 dopoldne v prostorih gostilne Bunke v Jaršah. Glede na razmere, v katerih se nahajamo, bo sestanek zelo važen. Pride tudi zastopnik centrale.

Otiški vrh

Ne pustimo z nami nobenih kravih kupčij. Ostanemo samo člani JSZ, ker imamo le v njo vse zaupanje. Zato smo sklicali v nedeljo 26. februarja v St. Janžu sestanek tekstilnega delavstva. Neprjčakovano velika udeležba nam kaže, da se bo naša skupina tekstilnega delavstva poživila. Ne bomo odnehali prej, dokler ne bodo vsi naši delavci organizirani. Pred seboj imamo težko borbo za uveljavljenje nove kolektivne pogodbe. — Na sestanku je poročal tov. Kores iz Maribora o vseh dogodkih in pretresljajih, ki jih je morala pretrpeti naša JSZ. Toda JSZ je kljub vsemu ostala močna. Strokovni tajnik Pestotnik je poročal o položaju tekstilnega delavstva glede na sedanje

brezpogodbno stanje. Delavstvo si bo moralo spet uveljaviti pogodbe v posameznih podjetjih. To bo pa mogoče le tam, kjer bo delavstvo močno organizirano. Okrepitev organizacije je zato prva skrb zavednega delavstva.

Slovenjgradec

V nedeljo 26. februarja se je po daljšem presledku spet vršil lepo obiskan občni zbor naše strokovne skupine. Občnega zbora so se udeležili poleg stavbinskih delavcev tudi na novo pristopivši delavci iz tovarne usnja in iz tovarne meril. Kljub prizadevanju bivšega tajnika Rozmana, da prestopimo v ZZZ, se nam ni zdelo niti vredno, da odgovarjamo na njegova hinavska pisma. Trdno pa smo se oklenili naše prave neodvisne JSZ, ki je s svojim delom dokazala, da je resnično delavska. — Delavci smo si na občnem zboru izvolili nov odbor, v katerega so bili izvoljeni tudi nekateri stari tovariši. V odboru so tako zastopani delavci iz vseh podjetij. — V imenu ekspoziature JSZ v Mariboru nas je pozdravil naš stari znanec tov. Kores. Orisal nam je pomen strokovne organizacije. Predvsem pa je poudaril, da mora delavsko organizacijo voditi delavstvo samo. Govoril je tudi tajnik tov. Pestotnik, ki nam je pokazal posebno položaj delavstva v tovarnah, kjer delavstvo še ni organizirano.

Trbovlje

Naša skupina je imela do sedaj v tej sezoni tri predavanja, katera je imel č. g. Kač K. kot duhovni vodja. Ciklus predavanj, katere bo imel še v prihodnje, bo zajel eno izmed glavnih vprašanj, to je socialno vprašanje. Vlevažno socialno vprašanje bi rade reševale vse mogoče organizacije in korporacije današnje družbe. Poglavitna stran tega problema je, na čem temelji vse delo za pravično ureditev stanov, kjer bo tudi delavec živel svojemu stanu primerno življenje. Dejstva in pa neovrgljive izkušnje pa kažejo, da je mogoča pravilna rešitev socialnega vprašanja samo na podlagi ljubezni, krščanske ljubezni, ki ne pozna sebičnosti, ampak vidi v vsakem bližnjem brata, enakovrednega člana človeške družbe. Iz globoke vere in ljubezni, ki jo je učil Kristus, naj bi črpali nauke vsi, ki se hočejo priključiti resni in težki nalogi, ki jo nalaga rešitev socialnega vprašanja. Tovariši z zanimanjem sledijo izvajanjem g. predavatelja in se jih v lepem številu udeležujejo. Prav je tako, izobrazimo se, če hočemo v družbi kaj pomeniti, si moramo pridobiti potrebnega znanja. Res je, kar pravi pregovor: Kdor več zna, tudi več velja. Kar pomeni za posameznika, velja tudi za celoto — za naš delavski stan. Kdaj bo prihodnje predavanje, bomo sporočili v tem listu. Pa pridite zopet v takem številu, kakor ste dosedaj prihajali.

Brdo

Dokler še nismo bili organizirani v JSZ, smo bili prepuščeni svojim delodajalcem. Naše plače so šle iz dneva v dan navzdol, tako da nam že davno niso zadoščale za primerno preživljanje svojih družin. Šele ko smo stopili v strokovno organizacijo JSZ, smo bili toliko poučeni in smo spoznali naše pravice in našo delavsko zakonodajo. Skozi vsa tri leta, kar se nahajamo v vrstah svobodne strokovne organizacije JSZ, je hodil med nas tajnik Peter Lombardo in na vsakem sestanku poudarjal, da je JSZ prava strokovna organizacija, ki dela po krščanskih načelih in ki vzgaja svoje članstvo v krščanskem duhu. Danes, ko se je pa poslovil od JSZ, nima več prijazne besede za to svobodno organizacijo. Zalostno je, da danes zavzema drugo stališče za rešitev delavskega vprašanja. Naše delavstvo pa kljub vsem grožnjam ne klone, ker dobro ve, da se tudi Peter Lombardo zaveda, da smo v pravi delavski organizaciji, v JSZ. Med nas hodijo razni demagogi, ki hočejo razbijati našo JSZ. Vprašali smo jih, naj povedo, kaj so že priporočili za naše delavstvo in kaj so nam nudili. Toda na to vprašanje molčijo. Ponovno poudarjamo, da mi treba ločiti iz naših ribnikov, kakor se je govorilo, v prvi vrsti velike ribe, potem bodo pa udarili še po malih. Mi imamo takih napadov dovolj in zahtevamo mir. V prihodnje bomo kljub vsemu še bolj strnili naše vrste in postali še boljši borci naše poštene in krščanske delavske organizacije JSZ.

Hrastnik

V nedeljo 5. marca ob pol 8, to je po prvi sveti maši, se bo vršil v prostorih Prosvetnega društva v Logarjevem mlinu naš redni mesečni sestanek. Razpravljali bomo o kolektivni pogodbi, o ustanovitvi podpornega fonda in o raznih drugih strokovnih zadevah. Za člane je udeležba obvezna. Privedite s seboj svoje krščansko misleče tovariše! — Odslej bodo vsako prvo nedeljo v mesecu ob pol 8 zjutraj v navedenih prostorih naši redni mesečni sestanki, kjer se bo razpravljalo o tekočih strokovnih zadevah. Zaveden strokovničar, ki želi, da se obupno stanje rudarskega delavstva izboljša, ne bo nikdar izostal. Prinašajte redno s seboj denar za prispevke, da ga bo blagajnik lahko pravočasno odpošiljal, ker bo s tem omogočeno centrali redno poslovanje, skupina bo pa deležna tozadevnega popusta. — Odbor.

V soboto 25. februarja tega leta se je vršila seja odbora bratovske skladnice. Razpravljale so se tekoče zadeve, kakor priznanje pokojnin in rent, nadalje se je določil dan občnega zbora, na katerem bo predložena računski zaključek za leto 1938, v odobritev in slučajnosti. Kaj več bomo poročali, ko dobimo podatke.

